

Lesarabræv

Fiski/sjómannaskattaskipanin – Búskapur

Tað er ekki smávegis viðger uppskot landsstýrisins um Fiski/sjómannaskattaskipan hefur fingið í fjölmörgum seinastu tíðina.

Síðast kann, at útgangsstæðið fyrri viðgerðum fyrri tað mesta hefur snúð seg um rættleikan í at gera eina skipan fyrri ein avisan bólk, nevniliga fiskimenn. Aðrir samfelagsbólkar hava sagt seg hava sama rætt til skattaletta. Serliga er tað Sosialurin, sum hefur royt at vent endamálinum við löggávuni fyrri at seta partarnar á arbeidsmarknaðinum upp imóti hvørjum øðrum. Seinasta nesið var at taka sjálvan landsbankastjóran inn í viðgerðina út frá einum landsbúskaparligum vinkli. Tað er ótrúligt, at Sigurd Poulsen letur seg brúka til at gera búskaparligar metingar av einum lögaruppskoti, har hann ger sína niðurstøðu uttan at taka høvuðsgrundgevingarnar fyrri uppskotinum við í hesa niðurstøðu.

Endamálið við lögaruppskotinum um skattaletta til fiski- og sjómenn er at fremja ein skattapolitikk, sum:

1. Stedgar fráflytingini av fiski- og sjómönnum, og harvið varveita núverandi skattgrundarlag so nøkurlunda.

2. Skapar grundarlag fyrri, at teir menn, sum eru fluttir, kunnu flyta heim aftur og gjalda skatt í Føroyum.

Føroya Landsstýri hefur samman við Íslandi, Noregi, Danmark, Svøríki og Finlandi skrivað undir eina dupltskattaavtalu, sum hefur serligar reglur fyrri fiskimenn úr omanfyrri standandi londum, sum gongur út uppá, at ein fiskimaður umboð á einum fiskiskipi úr hesum londum verður skattaður í tí landi, har hann hefur síni lívs-áhugamáli.

Tað vil siga, at ein føroyskur fiskimaður kann vera í vinnu umboð á einum fiskiskipi úr omanfyrri

standandi londum, og framvegis gjalda skatt í Føroyum.

Vit hava í dag fri arbeidsrættindi í Norðurlondum. Tað eru tí skattaviðurskiptini í hesum londum, sum eru avgerandi fyrri, hvar fiskimaður velur at búseta seg.

Vit hava gjørt útrokningar, sum visa, at av 250.000,- kr. í hyru, er skatturin í:

Noregi 22,5%
Danmark 33%
Føroyum 49%

Tað eru tí heilt klárir fyrimunir fyrri fiskimenn at flyta til Noreg og Danmark av skattaávm.

Tað eru umleið 100 føroyskir fiskimenn fluttir til Noreg og gjalda skatt har, meðan nakað færri eru fluttir til Danmarkar. Eisini eru menn umboð á føroyskum skipum men búgva uttanlands og gjalda skatt har. Tá flestu av hesum monnum eru yvirmenn, er miðalhýran minst 300.000,- kr. um árið.

Sostatt hefur Føroyar

longu mist skattaintøku frá í minsta lagi

150 mans á 300.000,- kr. ella 45 mió. kr. Skatturin av hesum hevði verið 22 mió. kr.

Verður onki gjørt við til-laging av okkara skattaskipan, soleiðis at hon kemur í betri samsvar við skattalógirnar rúndan um okkum, er vandi fyrri, at nógvi fleiri fiskimenn, sum longu í dag eru uttanlands í vinnu, flyta við familju av landinum.

Vit vita, at tað eru fleiri hundræð føroyingar, sum enn búgva og gjalda skatt í Føroyum, men sum sigla við øðrum norðurlenskum fiskiskipum. Fara allir hesir eisini av landinum, missa vit alt tað skattgrundarlagið eisini. Tí verður uppskotið um skattaletta lagt fram, sum hefur til endamáls at lækka skattatrystið úr teimum 49% niður í 36% av eini inntøku uppá 250.000,- kr.

Av tí at vit hava felags norðurlenskan arbeidsmarknað, er nevdugt at gera

skipanina galdandi fyrri allar fastbúgvandi føroyskar fiskimenn.

So til tað búskaparliga

Vit hava sum longu sagt havt eina fráflyting av 150 fiskimönnum á 300.000,- kr. ella 45 mió. kr. í inntøku.

Bruttoskatturin av hesi mistu inntøku er 22 mió. kr. Um 300 mans á 300.000,- kr. aftrat flyta, minskar skattskylduga inntøkan við 90 mió. kr. Skatturin av hesum er 44 mió. kr.

Hesar 44 mió. kr. skulu setast upp imóti kostnaðinum av øllum skattalettapotskotinum, sum er 42 mió. kr. Haraftrat kemur MVG v.m. av eini inntøku uppá 90 mió. kr.

Koma so hinir 150 mennir heim, økist skattaintøkan frá 45 mió. kr. við 22 mió. kr. til 66 mió. kr.

Harnæst fær føroyski búskapurin inntøku í fremmandum gjaldoyra uppá 135 mió. kr. í hørdum valuta, tí tað skal ongin innflutningur til fyrri at skapa hesa virðis-øking í búskapinum.

Øg hvør búskaparfrøðingur, sum hefur sett seg inn í málið, kann mæla frá hesum. Eg haldi tað vera

heilt uppá sítt pláss at gera hesa skipan, sum tekur burtur tann stóra munin, sum er á okkara skattaskipan í mun til skipanir, sum eru galdandi fyrri fiskimenn í okkara grannalondum.

Við hesum tiltaki er betri figgjarligt grundarlag fyrri at geva skattaletta til alt Føroya fólk, og tað er endamálið.

Anfinn Kallsberg
landsstýrismaður

Ríkisfundur og forsætisráðharrin

Politisk ónøgd, ósemjur og stríð, kundi eisini verið nakað at tosa um, nú forsætismálaráðharrin álikavæl kemur til landið og samráðingar á hægri støði liggja fyrri framman, vidv. afturgjaldan av ovurstóru skuld okkara

Týsmorgunin tann 9. desember, í farna ári, á vanligu tíðindafundi forsætisráðharrans á Christiansborg, boðaði hann frá, at hann fór til Føroyar til ríkisfund 6. januar og at hann eisini hevði ætlan um eina almenna vitjan seinri á árinum.

Á veg til fundar á Fólkatíngi henda sama morgun, vóru tað ikki sørt orkymli- aðir tíðindamenn í komu einum á møti, fyrri at fáa viðmerkingar til hetta, at forsætisráðharrin nú ætlaði sær til Føroya.

Spurningar sum, »hví heldur tú at forsætisráðharrin nú fer til Føroyar?«, »Hvat man búgva undir ætlan hansara?«, »Er hetta rætta tíðspunktið?«, »Kann tað hugsast at hann hefur ein posa av pengum við?«, slíkir spurningar og aðrir fuku um oyruni.

Øll vita, at politisku viðurskiptini í ríkisfelagsskapinum hava verið alt annað enn góð, síðan føroyska búskaparkreppan tók seg upp og samfelagið fór um koll fyrst og fremst av okkara egna politisku ódnuga-

ligheit.

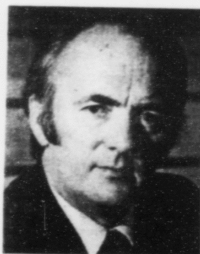
Tað er sera umráðandi og vert at undirstrika, at verður bjóða til fundar í Føroyum, í hesum fyrri ríkisfund har forsætisráðharrin luttekur, so er tað í kraft av embættinum og ikki hvørtvítt vit eru samdir við hann ella ikki.

Kenna okkum vónsviknar

Óansæð hvøra orsök forsætismálaráðharrin heldur seg hava til at halda ríkisfund í Føroyum um hetta mundi, har vit sum føroyingar, kenna okkum vónsviknar av politisku viðferð hansara, so hava vit sum fólk, høvi til at sýna virðing, stórsinni og gestabliðni eins og tað liggur til føroyingar at gera.

Persónliga, sum verandi limur av Fólkatínginum, kendist tað, hóast hetta eru politisku korini, sera eyðmjukandi og sárt, tað ferðina ein meiriluti í danska tínginum tilonkingsjórði eitt sameint Føroya Løgting, í málinum um eina dómara-kanning.

Politisk ónøgd, stríð og ósemjur, innan so væl sum

uttanlendis, er fremsta uppgáva hjá parlamentaríkum at fáa greiðu á, leiðandi politikkarar og aðrir brúka stórsta partin av tíð síni, at parlamentera (samráðast, tosa og práta).

Ógagn fyrri ríkisfelagsskapin

Nú kann onkur hava sína tankar um vitjan forsætisráðharrans hjá føroyska Javnarflokkinum, sum í langa tíð hefur verið sera ónøgdur við danska systurflokkin og forsætisráðharran. Heldur henda støða

áfram, kann tað ikki verða annað enn til áhaldandi ógagn fyrri ríkisfelagsskapin, tað er ikki akkurát tað ein sum sambandsmaður tykist at vit fyrri tíðina hava mest brúk fyrri, tvørturimóti. tí vil eg ynskja føroyska Javnarflokkinum vælgagnist við tí ætlaðu persónligu vitjan forsætisráðharrans hjá føroyska javnaðarflokkinum.

Lótir og ósemuligheit Fólkaflakksins

Til seinast harnar tað ein, at toppurin í Fólkaflakkinum, sum hefur figgjarligu ábyrgdina í landinum og sostist ikki bert hefur sín egna politiska kropp at hugsa um, ikki vil hitta danska forsætismálaráðharran, í hvørs hondum figgjarliga lagnan hjá føroyska skattgjaldaranum, av politiskum ódnugaskapi frá okkara egna síðu, er komin at liggja.

Undir politisku geluni í stóðst av málinum um dómara-kanningina, tóktist

illstøða (ella vóru tað bert lótir?) at vera íkomn ímillum Fólkaflakkin og danska Konservativa flokkin á danatíngi, sum var orsök til, at Føroya Løgting mátti niður við nakkanum, í málinum um eina dómara-kanning, við tað at teir Konservativu undir táverandi leiðslu av Hans Engel og Annu B. Lundholdt, so dyggiliga stuðlaðu Nyrups stjórnina imóti Føroya Løgting.

Stutt aftaná umrøddu hending á Fólkatíngi, bjóðaðu Anfinn og Óli táverandi leiðsluni í Konservativa Fólkaflakkinum, Hans Engel og Annu B. Lundholdt til politisktan fund hjá Fólkaflakkinum norðuri á Viðareiði, har teir báðir tóku imóti við opnum ørnum.

Men hesir somu fylgisveinar, Anfinn og Óli, av- visa nú so staðiliga at hitta danska forsætisráðharran í Føroyum, sum um tað skuldi verið meira forpesta enn Konservativa vitjanin á Viðareiði? Livst so spyrst.

Í hesum omanfyrri umrødda fyrri Fólkaflakksins, har flisin í eyganum á einum øðrum er meira sjónlig enn hjálkin í eins egna eyga, kann illa hugsast annað, enn at her má eitt politiskt mistak ver farið fram, id vónandi hefur rættað seg um um jóla- og nýttársalgunu, annars heldur øll sømuligheit uppá.

Jóhannes M. Olsen
fólkatingslimur

Vaktar- og Bjargingartænastan

boðar hervið frá, at vegna umvæling er trykktangin til viðgerð av kavarasjúkum ikki tókur í døgnum frá

1. januar 1998 til 15. januar 1998

Vaktar- og Bjargingartænastan